

(ב) האשה המפורסמת הנבירה המפוארה הנודע בכל קצוי תבל תהלתה ותפארתה מרת דבורה ראם תח"י. זה בשלשים ותשעה שנה שנשארה אלמנה מבעל נעוריה המנוח היקר והתמים בעיני אקסים ואנשים מוה' דוד ז"ל בהרב המנוח מוה' יוסף ראובן ראם ז"ל, נודע לנו מפי אנשים אשר ידעו והכירו את המנוח ז"ל אשר מימי נעוריו היה איש יקר רוח ובעל מזג טוב, טהר לבב ונדיב רוח באמת ובתמים. והיה האיש ההוא מורם מעם בנדיבת רוחו ובתכונת נפשו הטהורה, המנוח הזה היה מנוע משפחת אנשי שם. אביו הנניד המפורסם מוה' יוסף ראובן הנ"ל בן הרב המנוח מנחם מן ראם ז"ל אשר היה ראש ו"אשון המיסוד בית הרפוס המפואר בוויילנא בשנת תקנ"ד (1794) והוא הרב ר' יוסף ראובן ז"ל הכיר את בנו היקר המנוח מוה' דוד ז"ל להיות מסוגל לבית מסחר הרפוס הכי גדול לנהלהו במישור כאשר נראו בעינינו את מעלות חריצות תפארת בית הרפוס עד היום אשר תחת השנחת יד האשה החרוצה ומפוארה מרת דבורה תח"י. אשר נשארה לה מבעלה המנוח הנכבד והיקר מוה' דוד ראם ז"ל שנפטר ביום ט"ו אדר שנת תר"ף (1860), בהיותו כבן שלשים ושבעה שנים, בעיר המעטירה פמ"ב, בבואו לשאול ברופאים על מחלתו העזה, הטות קדמחו ושם הובל לקברות. מצבת ציון לנפש המנוח הזה, נדפס בשרי שפת קורש, לאר"ם הכהן לעווענוואן ז"ל.

אחריו נשאר ברכה אשת נעוריו. החכמה המצוינת מרת דבורה תח"י עם חמישה בניה.

היא האשה דבורה הנדיבה והמצוינת בתהלוכות בית מסחרה הכי גדול ומפוארה במעשיה בהרפוס הנכבד ומפורסם בכל קצוי תבל. וזכתה לאושר ועושר ברחב תבונתה ויקרת רוחה, היא האשה דבורה אם ליתומים ולאלמנות, כפה פרשה לכל אויב ונקשה, היא קימה במלא מובן המלות דברי התנא ר"י בירושלמי, "אשר נותן אב דל אין כתיב כאן, כי אם אשרי משכיל אל דל", כי השכיח אל הדלים והאביונים לרומם מאשפתות. לפניו ישפכו שיחם והיא תאמצם בזרעותיה ועל ידה ישינו את מבוקשתם בסתר. זאת ידוע לכל אשר היא האשה המצוינת עומדת בשורה הראשונה בכל מעשי הצדקה והחברות והמוסדות השונות ותשפיע מאובה עליהם, ואין מספר לכל הצדקות והחסדים אשר תעשה למאות משפחות עניות, והיא מעון ומושיען ואיש לא ידע בלתו. נוסף על טובת לבבה הטהורה ויקרת רוחה, היא מלומדת ומשכלת בשפות החיות לרוח הזמן, וכל הליכות ביתה על פי הליכות אבותיה הנאונים המפורסמים ז"ל. על האשה החשובה הזאת נתקמו כל תהלות ותשבחות שאמר שלמה המלך